

Likvidní rezerva

Obvykle je doporučováno udržovat likvidní rezervu ve výši trojnásobku měsíčního příjmu nebo šestinásobku měsíčních výdajů. U různých zdrojů se liší výše násobku.

Tato rezerva má sloužit pro překlenutí období, kdy by mohly chybět peníze. Stále nám hrozí běžné životní situace, ztráta zaměstnání, rozbitá pračka nebo porouchané auto a také krátkodobá nemoc rozhodně potká každého z nás.

Pokud si neponecháme „likvidní rezervu“ a budeme muset pokrýt nenadálý výdaj, budeme nejspíš muset sáhnout k některému z následujících řešení:

- Úvěr, který nemusí být levný. Jsou případy, které není možné řešit úvěrem, jako je třeba ztráta zaměstnání a výpadek příjmu.
- Použití úspor, které jsou vázané a kde výběry znamenají sankce nebo ztrátu státní podpory (stavební spoření, penzijní připojištění, termínované vklady apod.)
- Investice, které jsou realizovány na delší dobu.

Proto se doporučuje ponechat stranou nějaké peníze, které uložíme:

- 1) Velice likvidně (tak, aby byly k dispozici během pár dní).
- 2) Velice bezpečně, abychom o ně nepřišli.

Většinou se doporučuje uložit peníze do fondu peněžního trhu, který splňuje obě výše zmíněné podmínky.

Ale právě druhá z podmínek není až tak potřebná. Není nutné trvat na tom, aby peníze byly uloženy velice bezpečně (bezpečně ve smyslu kolísavosti jejich hodnoty).

V investicích platí známá poučka o riziku a o výnosu. Chceme-li vyloučit riziko ze svého portfolia, musíme se spokojit s nižším výnosem. A naopak, chceme-li dosáhnout vyššího výnosu, musíme připustit nějaké riziko.

Velice bezpečnou investici požadujeme z toho důvodu, aby nepoklesla její hodnota. Jednou dáme do likvidní rezervy 60 000 Kč a tato hodnota je tam pořád. Dokonce trochu roste, jak se peníze ve fondu peněžního trhu zhodnocují.

Co se stane, když připustíme nějaké riziko? Jednoduše nám bude hodnota likvidní rezervy trochu kolísat. Uložíme tam 60 000 Kč, ale za půl roku to bude třeba pouze 59 000 Kč. A co se stane? Vůbec nic. Jen budeme mít špatný pocit, že jsme prodělali.

Výše rezervy byla stejně pouhým odhadem. Jestli jsme si uložili 2 měsíční platy nebo 3 měsíční platy je daleko větší rozdíl, než jestli jsme prodělali 1 000 Kč při nepříznivém vývoji na kapitálovém trhu.

Navíc investice do fondu peněžního trhu není až tak jistá, za jakou ji považujeme. Máme „jistou“ jenom nominální hodnotu, ale nikoli kupní sílu peněz. Stejně nevíme, kolik si za

uloženou likvidní rezervu budeme moci za rok koupit. Bude to o něco málo více než letos? Nebo o něco málo méně?

Stejně pracujeme s určitou mírou nejistoty a nevádí nám to. Tak proč nezkusit trochu větší míru nejistoty a neinvestovat likvidní rezervu například do dluhopisových nebo do balancovaných fondů?

Likvidní rezerva není investice na krátkou dobu. Je to investice pro případ, že peníze potřebuje ihned k řešení nenadálé situace. Pravděpodobně budou naše peníze uložené dost dlouhou dobu a nebudeme na ně sahat. Případně část rezervy vyčerpáme, pokud nás potká nenadálý výdaj, ale zase to doplníme.

Při investici do něčeho rizikovějšího nám hrozí, že nakoupíme třeba balancovaný fond, ten poklesne a my budeme potřebovat rezervu použít. To je nejhorší scénář, který může nastat. Vše ostatní je optimističtější:

- Balancovaný fond nemusí ihned prodělat, ale může růst.
- Peníze nemusíme potřebovat několik měsíců nebo let.
- Dlouhodobě peníze v balancovaném fondu vydělají více než ve fondu peněžního trhu.

Rozdíl ve výnosu balancovaného fondu a fondu peněžního trhu není nijak veliký. Může se jednat o 2-4 % ročně. Jenže pokud to budeme praktikovat několik let, dojde ke známému efektu nabalování úroků (složené úročení). Za 10 let již rozdíl bude více než patrný.

Příklad

Investujeme 60 000 Kč (3 měsíční platy) do fondu peněžního trhu. (Jako likvidní rezervu.)

Jestliže fond peněžního trhu vydělá 1 % nad inflaci, bude za 10 let reálná hodnota likvidní rezervy 66 000 Kč. Jestli balancovaný fond vydělá 4 % nad inflaci, bude reálná hodnota likvidní rezervy 89 000 Kč. Tedy o 23 000 Kč více (cca o jednu výplatu).

K přemýšlení:

Neumísťovat likvidní rezervu do fondu peněžního trhu, kde jsou minimální výnosy. Umístit ji do rizikovějších fondů (například balancovaných). Likvidita je zaručena, případné poklesy jsou vyváženy vyšším dlouhodobým výnosem.

Zvýšené riziko (možný pokles) nás nijak VÁŽNĚ neohrozí.

Petr Syrový